

Inzending ARC Stedenbouw Award 2024

Forum Utrecht Westflank Stationsgebied 'Straat op hoogte'

FORUM UTRECHT

Het westelijke stationsgebied van Utrecht is in transformatie. Het multimodale ov knooppunt vergroot de bereikbaarheid van de stad en regio en verbindt bestaande delen van de stad op aantrekkelijke wijze met elkaar. Het Forum speelt hierin een cruciale rol door de modaliteiten én de gebouwen op het verhoogde maaiveld logisch, soepel en comfortabel met elkaar te verbinden. GROUP A is verantwoordelijk voor zowel het stedenbouwkundig plan Westflank als het uitvoeringsontwerp van Forum.

Om goed te sturen op de kwaliteit van de verbinding tussen verschillende modaliteiten (zowel bereikbaarheid als overzichtelijkheid) is ervoor gekozen om de beleving en veiligheid van de voetganger centraal te stellen en die van de fietser volgt daarop. Door de voetganger, fiets en bus verticaal te scheiden in plaats van horizontaal, zijn overstaptijden sterk verkort. Eenmaal aangekomen wordt de bezoeker door een aantrekkelijk voetgangersgebied geleid naar de bestemming. En vice versa.

Samenwerking met andere disciplines

De enige manier om ruimte te maken voor verblijfskwaliteit is door je te verdiepen in en het begrijpen van de uitdagingen die de verschillende disciplines op tafel leggen. Als sturend stedenbouwkundige hebben we nauw samengewerkt met alle disciplines. Van deskundigen op het gebied van verkeer, civiele techniek grond- en opstalexplotatie tot veiligheid, windhinder en geluid, beheer en lichtontwerp.

Duurzaamheid

Het Forum transformeert de voormalige 'achterkant' van het station tot een gelijkwaardige en levendige uitbreiding van het stadscentrum. Hier worden de groeiambities van Utrecht gerealiseerd met de integratie van o.a. kantoren, woongebouwen en cultuur. Hiermee is een aanzienlijke verdichting bereikt in de directe nabijheid van het drukste treinstation van Nederland. Deze complexe opgave geeft een krachtige impuls aan het functioneren én aan de leefkwaliteit van de Utrechtse binnenstad.

Maatschappelijke impact

De splitsing in verkeersstromen en loopstromen is cruciaal voor het succes van het Forum. Voetgangers lopen langs het Forum, gescheiden van het lawaai en de gevaren van logistiek en bussen. Fietsenstallingen zijn ontworpen om een soepele stroom van stad naar station te creëren, waardoor de drempel om het openbaar vervoer te gebruiken wordt verlaagd. Op deze manier draagt het Forum bij aan een gezonde stedelijke ontwikkeling.

Fysieke impact

Het Forum speelt een cruciale rol in het multimodale openbaar vervoersknooppunt. Het introduceren van een verhoogd maaiveld in Utrecht bood een complete heroriëntatie van het gebied. Het ontwerp creëerde een nieuwe stedelijke logica voor de strategische positionering van openbare fietsenstallingen, entrees van gebouwen en woonruimtes. Dit resulteert in een innovatieve stedelijke ruimte op verschillende niveaus van onderling verbonden pleinen.

Impact milieukwaliteit

De openbare ruimten hebben een overvloed aan groenvoorzieningen die contrasteren met het drukke stadscentrum. Een gezonde mix van soorten trekt insecten en vogels aan. Naast de onderling verbonden delen van het Forum waar de nadruk ligt op het komen van A naar B, zijn grassen en bloemen specifiek ontworpen om de stromen te begeleiden. De wind speelt een grote rol in de ruimtelijke beleving van het beplantingsplan en benadrukt het belang van groen in de stad.

Het Forum is geen brugverbinding maar een straat. Het is onderdeel van de stad. Hier laten pasgetrouwde stellen hun trouwfoto's maken, oefenen skaters nieuwe tricks, spelen kinderen buiten. Kortom, hier wordt geleefd. Maar hoe verleidt je iemand om 7,8 meter omhoog te lopen? Natuurlijke trekkers en de balustrade dragen o.a. bij aan een comfortabele en aantrekkelijke verbinding met tussen het station en de omgeving. Je weet waar je bent, waar je naar toe moet, moeiteloos beweeg je je erdoorheen.

Forum Utrecht

Locatie:	Westflank Station Utrecht Centraal
Opdrachtgevers:	Gemeente Utrecht, Rijksvastgoedbedrijf, NS Stations
Architect:	GROUP A
Landschapsarchitect:	OKRA Landschapsarchitecten
Verlichtingsplan:	Beersnielsen
Adviseur:	ABT, van der Vorm
Aannemers:	K_Dekker Bouw en Infra, Wessels-Rijssen, Koninklijke Ginkel Groep
Omvang:	Gebied tussen Van Sijpesteijnkade en de Croeselaan tot aan de Rabobank
Programma:	voetgangersgebied 1,2 ha vastgoed 200.000m2 fietsenstalling 3500 fietsen parkeergarages 750 auto's
Jaar van ontwerp:	2012-2019
Jaar van uitvoering:	2017-2023
Status:	Opgeleverd

GROUP A
Keilestraat 9F
3029 BP Rotterdam

Vivian Zuidhof
pr@groupa.nl
0102440193

LET OP: Aanvullende foto's volgen in juni!

Dichtere begroeiing op het Woonplein zorgt voor een subtiele overgang biedt van publiek naar privaat

Landschapstrap met bordessen vormt een natuurlijke trekker en tevens baken van het station

Het verlichtingsplan draagt bij aan de sturing van de loopstromen en zorgt voor een aantrekkelijke plek

Situatie Forum

Doorsnede AA

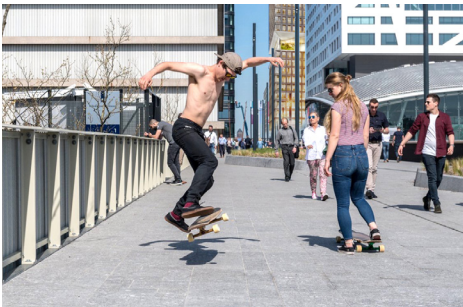
Voorplein bij entree Utrecht CS: duurzame inrichting openbare ruimte

Fietsenstalling de Knoop

Forum gezien vanaf het busstation; integratie openbare fietsenstalling, logistiek en verhoogd maaiveld. Busstation zonder kruisingen met andere verkeersstromen

Levendige straat op verhoogd maaiveld

